

A Fővárosi Ítéletábra a dr. Bodolai László egyéni ügyvéd (fél címe 1.) által képviselt dr. I.rendű felperes neve (I.rendű felperes címe.) I. rendű felperes, II.rendű felperes neve (II.rendű felperes címe.) II. rendű felperes, dr. III.rendű felperes neve (III.rendű felperes címe.) III. rendű felperesnek - a dr.alperesi jogtanácsos neve jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe.) alperes ellen személyiségi jog megsértésének megállapítása miatt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2017. június 12. napján kelt 122.P.23.506/2016/22. számú ítélete ellen a felperesek részéről 24. sorszám alatt előterjesztett fellebbezésük folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az I., a II., és a III. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az alperesnek személyenként 15.000-15.000-15.000 (tizenötezer-tizenötezer-tizenötezer) forint másodfokú perköltiséget és a Magyar Államnak külön felhívásra személyenként 48.000-48.000-48.000 (negyvennyolcezer-negyvennyolcezer-negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A ... Egészségpénztárban (a továbbiakban: Egészségpénztár) az I. rendű felperes az igazgató tanács elnöki tisztségét, a II. rendű felperes a gazdasági igazgatói, a III. rendű felperes az ügyvezetői igazgatói tisztséget töltötte be.

Az alperes a 2016. március 25-én kelt, 2558-29/2016. számú határozatában (a továbbiakban: határozat) az Egészségpénztárat elmarasztalta, felszólította, hogy a jövőben a befektetési korlátokra vonatkozó jogszabályi előírásokat tartsa be. Kezdeményezte egyéb személyek mellett a II. rendű és a III. rendű felperes munkaviszonyának megszüntetését, továbbá az I. rendű és a III. rendű felperest bírság megfizetésére kötelezte. Felszólította az Egészségpénztárat, hogy a közléstől számított 15 napon belül az igazgatótanács elnöke a határozatot az igazgatótanács és az ellenőrző bizottság ülésén ismertesse, a pénztártaggokkal a következő közgyűlésen közölje.

A határozat meghozatalát megelőzően már több sajtószerv foglalkozott az Egészségpénztár veszteséges működésével és annak okaival. A tárgyban megjelent cikkek idézték a II-III. rendű felpereseknek az ezzel az ügygel összefüggésben tett nyilatkozatait is.

Az alperes a határozatot 2016. április 8-án a honlapján, az I-III. rendű felperesek nevének és lakcímének együttes feltüntetésével tette közzé, majd a határozatot a II. rendű felperes 2016. április 11-én alperesnek küldött kérésére 2016. április 12-én anonimizálta.

A felperesek - egyesítve elbírált - keresetükben kérték, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperes azzal, hogy a határozatában együttesen közzétette a felperesek nevét és lakcímét, megsértette a felperesek személyes adatok védelméhez fűződő személyiségi jogait. Kérték továbbá az alperest kötelezni személyenként 600.000 forint sérelemdíj megfizetésére.

Az alperes pergátló kifogásával kapcsolatosan arra hivatkoztak, hogy a 2003. évi CXXXIX törvény (MNBtv.) 56. § nem alkalmazható, mert a felperesek nem közigazgatási jogkörben okozott káraik megtérítésére tartanak igényt jelen perben.

Álláspontjuk szerint az alperesnek az MNBtv. 53. § (1) és (1a) bekezdése alapján nem volt lehetősége közzétenni az I-III. rendű felperesek nevét és címét. Eljárása az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (Info tv.) rendelkezéseinek sérelmével is járt. A személyes adatok az alperes felügyeleti intézkedésével összefüggésben kerültek nyilvánosságra, ezért annak nincs jelentősége, hogy azok más forrásból is kikereshetők. A személyiségüket ért hátrányokat abban jelölték meg, hogy a határozat a nevüket és a lakcímüket az őket elmarasztaló szövegkörnyezetben jelenítette meg, ami lehetőséget teremtett arra, hogy az Egészségpénztár veszteséges működésével összefüggésben, a felfokozott hangulatban lévő pénztártagok a felperesek lakcímét megismerve, őket lakóhelyükön zaklassák. Ez az I. rendű és a III. rendű felperesek esetében meg is történt, ismeretlenek telefonon hívták őket az ügygel kapcsolatban.

Az alperes elsődlegesen az MNBtv. 56. §-ra hivatkozva a per megszüntetését kérte, mert nem született a sérelmezett eljárás miatt megindított közigazgatási határozat felülvizsgálata iránti eljárásban az alperes mulasztását megállapító, elmarasztaló jogerős döntés.

Érdemben a kereset elutasítását kérte, azt mind jogalapjában, mind összecszerűségében vitatta.

Álláspontja szerint nem következett be jogsérelem, figyelemmel arra, hogy a pénztári vezetők nevének és címének nyilvánosságát a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény 91. §-a biztosítja, amely kimondja, hogy valamennyi nyilvántartott szervezetet tartalmazó nyilvántartás e körben a szervezet képviselőjének nevét, lakóhelyét is tartalmazza. Ezek az adatok a törvény 14. § (1) bekezdés alapján közérdekből nyilvános adatnak minősülnek.

A sérelemdíj iránti igénnyel kapcsolatosan arra hivatkozott, hogy a jogsértés megállapításának nem automatikus következménye a sérelemdíj. Azt hangsúlyozta, hogy a felperesek nem is állították, hogy bármilyen hátrány érte volna őket. Az alperes eljárása kapcsán a felróhatóság és az okozati összefüggés hiánya is megállapítható. A sérelemdíj összegét is eltúlzottnak tartotta, tekintettel a jogsértés csekély súlyára, ennek keretében arra, hogy a határozat egy összetett keresés eredményeképpen mindösszesen egy munkanapig volt megtalálható.

Az elsőfokú bíróság a felperesek keresetét részben, a jogalap tekintetében megalapozottnak találta és megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a 2016. március 25-én kelt, 2558-29/2016. számú határozatát április 8-tól április 12-ig a mnb.hu internetes honlapján akként tette közzé, hogy abban az I-III. rendű felperesek nevét és lakcímét együttesen feltüntette, megsértette az I-III. rendű felperesek személyes adatok védelméhez való személyiségi jogát.

A keresetet ezt meghaladóan elutasította.

Kötelezte a felpereseket, hogy személyenként fizessenek meg az államnak külön felhívásra 18.000 forintot, és megállapította, hogy a fennmaradó 54.000 forint elsőfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Az alperesnek a per megszüntetésére vonatkozó kérelmét nem tartotta megalapozottnak, ezért azt a 2016. szeptember 28-án tartott tárgyaláson hozott végzésével elutasította. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában ismertette e körben az MNBtv. 53. § (1) és (1a) bekezdéseit. Rögzítette, hogy az alperes maga sem vitatta, hogy ezen rendelkezések alapján határozatában a felperesek személyes adatait törvényes felhatalmazás hiányában tette közzé. Ez a jogsértése közhatalom gyakorlása során, olyan adminisztratív intézkedésként valósult meg, amellyel szemben külön jogorvoslatnak, közigazgatási per megindításának nincs helye. Az alperes által hivatkozott az MNBtv. 56. § szerinti megszorító rendelkezése olyan esetre alkalmazandó, amikor a sérelmet szenvedett fél számára a határozat közigazgatási bíróság előtt való megtámadása biztosított. Jelen esetben azonban a sérelem jellege miatt a felpereseknek elvi lehetősége sem volt az MNBtv. 56. § szerinti feltételrendszert kimeríteni. Erre figyelemmel a törvényi rendelkezés céljával ellentétes értelmezéshez vezetne, ha az eleve kizárt közigazgatási per jogerős lefolytatása, mint feltétel be nem következte miatt megfosztaná a bíróság a felpereseket az igényérvényesítés lehetőségétől.

Érdemben részben megalapozottnak ítélte a felperesek keresetét.

Ismertette az Info. tv. 1. § (1) bekezdését, 4. § (1) bekezdését, a 3. § 1. és 2. pontjait, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.) 2:45. § (1) bekezdés e) pontját, 2:51. § (1) bekezdés a) pontját.

A jogsértés megállapítása iránt előterjesztett kereset körében az Info tv. 1. § (1) bekezdésében rögzített céljára és 4. § (1) bekezdésében szabályozott célhoz kötött adatkezelés elvére figyelemmel osztotta a felperesek azon álláspontját, hogy az alperes önmagában azzal, hogy a felperesek nevét és lakcímét hozzájárulásuk és törvényi felhatalmazás nélkül nyilvánosságra hozta, megsértette a személyes adatok védelméhez való személyiségi jogát. Ezt nem menti az a körülmény, hogy egyéb nyilvántartásokban a felperesek neve és/vagy lakcíme, mint személyes adataik közzétételre kerültek, vagy azok más forrásból is megismerhetőek, ezért a jogsértést megállapította.

Az igényelt sérelemdíj vonatkozásában idézte a Ptk. 2:52. § (1)-(3) bekezdéseit, egy Kúriai eseti döntést, amely szerint az érintett az őt ért nem vagyoni sérelemért követelhet sérelemdíjat, tehát a sérelemdíj funkciója a személyiségi jogok megsértésével okozott nem vagyoni sérelmek kompenzálása. A döntés kitért arra is, hogy milyen elvek mentén vizsgálható a sérelemdíj alkalmazásának indokoltsága.

A rendelkezésre álló adatokból azt állapította meg, hogy a pénztárhiány ténye már a határozat előtt is köztudomású volt, és legalább a pénztártagok számára nyilvánvalónak kellett válnia annak is, hogy a felperesek milyen tisztséget töltenek be az Egészségpénztárban. Nevük, beosztásuk ugyanis már a határozat meghozatalát megelőzően is ismert volt, mind a civil szervezetek nyilvántartása, mind a felperesekkel készített interjú, illetve az Egészségpénztárról készített sajtóbeszámolók alapján. Erre tekintettel osztotta azt az alperesi érvelést, hogy a felperesek határozathoz kötése a pozíciójuk által is lehetséges. Az eset összes körülményének mérlegelésével arra a következtetésre jutott, hogy az Egészségpénztár veszteséges működése kapcsán kialakult negatív közhangulat ellenére önmagában az I., II. és III. rendű felperesek személyes adatainak az alperesi határozatban való közzététele miatt a személyüket hátrány nem érte.

Megítélése szerint nem állapítható meg, hogy a felperesek személyiségi jogának sérelme egyúttal a személyükre nézve bármilyen hátrányos következménnyel járt volna, így a személyiségi jogsértés szubjektív szankciója alkalmazásának sincs helye, ezért a felperesek sérelemdíj iránti keresetét elutasította.

A pernyertesség és pervesztesség arányát az elsőfokú bíróság mérlegeléssel mindhárom felperes és az alperes vonatkozásában 50-50%-ban állapította meg. Erre tekintettel rendelkezett a le nem rótt illeték viseléséről és a Pp. 81. § (1) bekezdés alapján arról, hogy a perrel kapcsolatosan felmerült egyéb költségeik viselésére a felek maguk kötelesek.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Álláspontja szerint a sérelemdíj megállapítása kérdésében az eljáró törvényszék tévesen döntött. Az ítéletben megállapított jogsértés önmagában megalapozza a sérelemdíj alkalmazását. Annak mértéke meghatározásakor az elsőfokú bíróságnak figyelembe kellett volna vennie, hogy az igényelt összeg nem olyan mértékű, amely további külön bizonyítást tett volna szükségessé. Álláspontjuk szerint a megállapított jogsértés megteremtette a felperesek zaklatásának lehetőségét, és az ettől való félelem, pszichikai terhelés megalapozza a sérelemdíj alkalmazását.

A törvényszék ugyanakkor nem vette figyelembe a felperesi vallomások több elemét, az ítélet nagy részben az alperesi előadásra támaszkodik, továbbá a per során a felmerülő ellentmondások nem kerültek feloldásra.

Azt is kérték figyelembe venni, hogy az alperes személyében a legnagyobb hazai banki igazgatási szervről van szó, amelynek fokozottabban kellene figyelnie a személyes adatokra és azok kezelésére. Az ítélet üzenete akár értelmezhető úgy is, hogy a nagy költségvetési apparátusok bármikor megsérthetik például a személyes adatok kezelésére vonatkozó jogszabályokat, ezt komolyabb következmények nélkül megtehetik.

Mindezek alapján kérték, hogy az elsőfokú bíróság ítéletét a másodfokú bíróság változtassa meg és a felperesek keresetének teljes egészében adjon helyt. Amennyiben erre az Ítélető tábla nem lát lehetőséget, másodlagosan kérték, hogy az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárás lefolytatására.

Az alperes az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú eljárás során előadott védekezését fenntartotta, számos eseti döntést idézett annak alátámasztására. Kiemelte, hogy nem vagyoni sérelem a felpereseket nem érte, ilyenre nem is hivatkoztak, csupán annak lehetőségére utaltak, ami nem elegendő a sérelemdíj iránti igény megalapozására. Önmagában a jogsértés elkövetőjének vagyoni helyzete a sérelemdíj iránti igény alapját nem teremti meg.

Hangsúlyosan hivatkozott arra, hogy a felperesek alperes által közzétett adatai más forrásból is megismerhetőek voltak, a perbeli határozat csak szűk körben vált ismertté, a jogsértés nagyon rövid ideig állt fenn.

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság döntésével egyetértett, az elsőfokú ítéletben kifejtett indokait osztja, ezért azt nem ismétli meg.

Alperesi fellebbezés hiányában az elsőfokú bíróság ítéletének vizsgálatára csak a sérelemdíj körében volt mód.

Megjegyzi azonban a másodfokú bíróság, hogy azzal a fellebbezési ellenkérelemben is hangsúlyozott alperesi érveléssel - bár alapvetően jogalapi kérdésre vonatkozik - a másodfokú bíróság nem értett egyet, hogy a felpereseknek az alperesi határozatban közölt adatai közérdekből nyilvános adatok lennének, továbbá azzal sem, hogy az a tény, hogy azok máshonnan is megismerhetőek a jogsértést kizárná. Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság e körben azt, hogy az Info. tv. 4. § (1) és (2) bekezdése szerint mindenfajta személyes adatkezelése csak célhoz kötötten tekinthető jogszerűnek. Mivel az alperes határozatainak közzétételére vonatkozó MNBtv.-

ben foglaltakat e körben az alperes megsértette, a felperesektől pedig felhatalmazással nem rendelkezett, a Ptk. 2:43. § e) pontja szerinti jogsértést meg kellett állapítani.

A fellebbezéssel érintett jogkövetkezmény tekintetében az elsőfokú bíróság helytállóan helyezkedett arra az álláspontra, hogy a sérelemdíj, mint a személyiségi jogsértés szubjektív jogkövetkezménye a jogsértéssel okozott nem vagyoni sérelem orvoslását célozza.

A nem vagyoni sérelem mibenlétére vonatkozó egzakt meghatározás nincs. Az általában az érintettre a jogsértésből származó, vagyoni eszközökben nem realizálódó hátrány, aminek azonban külső szemlélő számára is érzékelhető formában kell megjelennie. Kizárólag a sértett fél szubjektív érzete ehhez nem elegendő. A Ptk. 2:52. § (2) bekezdés alapján ilyen hátrány bekövetkeztét külön bizonyítani nem kell, azonban a (3) bekezdés szerinti szempontok vizsgálata szükséges.

A perbeli esetben az volt megállapítható, hogy a jogsértés súlya csekély mértékű volt, abból a felperesekre nézve közvetlen további hátrány nem származott. A felperesek által e körben hivatkozott veszély, az alperes jogsértése nélkül is fennállt. A pénztártagok, de a szélesebb közvélemény számára az alperesi határozatban közölt adatok nélkül is ismert volt, hogy az Egészségpénztár vezetőit az alperes felügyeleti tevékenysége vétkesnek találta a tagságot hátrányosan érintő pénzkezelési gyakorlatban. Ez a tény, nem pedig adataik közlése az, ami a felperesek által hivatkozott hátrányt okozza, nevezetesen elhelyezkedési nehézségeiket. A nem vitásan jogellenes adatkezelés ezzel összefüggésbe nem hozható. Más életvitelbeli nehezítettségre, személyük megítélésében bekövetkező hátrányra nem hivatkoztak. A felperesek által e körben említett telefonhívások ilyenek azért nem tekinthetők, mert a határozat a felperesek telefonszámát nem tartalmazta, a lakcím ismerete pedig nem eredményezi közvetlenül annak ismertté válását.

A jogsértő állapot rövid ideig állt fenn, és azt az alperes csak a felperesek kérelmére orvosolta, a felróhatósága az alperes által is hivatkozott jogszabályi környezet okán - az Egészségpénztárra vonatkozó kivételes szabály miatt - csekélynek minősíthető. Nem találta indokoltnak emiatt a másodfokú bíróság ezen jogkövetkezmény alkalmazását szankciós jelleggel sem. Ehhez önmagában az alperesnek a pénzügyi, felügyeleti rendszerben betöltött vezető szerepe és kiemelkedő vagyoni teherbíró képessége nem elegendő.

Mindezek alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyes indokainál fogva helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperesek a Pp. 239. §-nak utaló szabálya és a Pp. 78. § (1) bekezdés alapján kötelesek az alperesnek a másodfokú eljárás során felmerült perköltségét megfizetni, melynek mértékét a bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése alapján állapította meg, figyelemmel a Pp. 67. § (2) bekezdésre is.

A le nem rótt fellebbezési illeték megfizetésére a felperesek a 6/1986. (VI. 26) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján kötelesek.

Budapest, 2017. október 4.

dr. Kisbán Tamás s.k.
a tanács elnöke

dr. Kovaliczky Ágota s.k.
előadó bíró

dr. Istenes Attila s.k.
bíró